

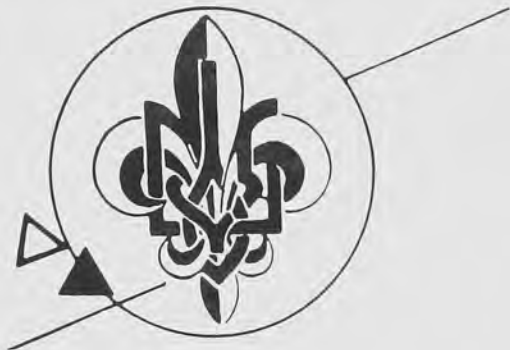
ЮНАК

ЖОВТЕНЬ — OCTOBER 1984

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця—всього 10 чисел в році.
Видає Головна Пластова Булава.

ЗМІСТ

- 1 Треба нам знати: Новень — місяць Опікунки Українських Збройних Сил х х х
Мова моя... І. Муратов
- 2 Визначні сучасні українці: Орест Субтельний (історія) О. Кузьмович
- 3 Із побуту християнської України Г. Л. Н.
Рідна мова моя, — С. Кузьменко
- 4 Спорт: Володимир Куць К. В. С.
- 5 Манівці О. Шпильна
- 6 Чи знаєте ці дерева? х х х
- 7 Цупке життя В. Кархут
- 8 Співаємо нові пісні М.Чемберні і В. Малишко
- 9 Молоде перо: Чужі очі, чужі ноги А. Денисенко
- 10 Хроніка: Несподіванка Т. Перфецька
- 11 Нескорене військо, Дощ, Чужа хата . . . Л. Хабурський
- 12 Відплата Чотовий Островерх
- 13 Італійці в рядах УПА Чотовий Островерх
- 14 Юрій Шухевич — Тарас Чупринка Таня Снігура
- 15 Спогади Струся старшого Ю. Струтинський
- 17 До нас пишуть — Лист з подорожі по Україні Х. Гуцуляк
- 18 До нас пишуть — Що означає Пласт для мене
. К. Шмулик Ж. Башай І. Андрейчин
- Загадка — знайдіть 13 різниць в рисунках
- 19 Оцінка оповідання "Перша іскра" —
Учні Св. Дмитрівської школи
- 20 Державне оголошення
- 21 Хроніка
- 22 "Юнак" дякує за привіти з таборів
- 24 Датки на прес-фонд, Замість квітів на могилу
Бульбасики
Співан у ролі паяца з одноіменної опери Леонкавалло
Фрізіер

● На обкладинці: 9-ий Курінь ім. Святослава Завойовника із своїм зв'язовим пл. сен. Юрієм Савицьким після здобуття втретє першества у Свято Юрія 1984 року.

Редагує колегія
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович
Члени редакційної колегії:
пл. сен. Дора Горбачевська
пл. сен. Юрій Данилів

ст. пл. Роман Ващук
пл. сен. Тоня Горохович
ст. пл. Олесь Нузишин
ст. пл. Всеволод Онішенев
пл. сен. Олександра Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямками та вимогами юнацького віку читачів.

ЮНАК

ЖОВТЕНЬ 1984

Ч. П. 10 (251) РІК XXII

Інтернаціональне стандартно-серійне число
0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА «ЮНАКА»:
КАНАДА—\$15.00
УСІ ІНШІ КРАЇНИ—\$15.00 АМЕРИКАНСЬКИХ
У ПІСЛЯПЛАТИ: \$18.00 РІЧНО
\$1.80 ОДИН ПРИМІРНИК

YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.
АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel.(416) 769-7855
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. OIha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.
Printed by Kiev Printers Ltd., 2486 Dundas Street West, Toronto, Ontario, Canada M6P 1W9
Second class mail registration # 2185

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ОПІКУНКИ УКРАЇНСЬКИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ

Вже не багато наших молодих читачів знає, що день св. Покрови припадає на 14-го жовтня і що від давніх років це було свято Опікунки наших збройних сил.

Українське військо, а зокрема славне військо запорозьке ставилося з великою любов'ю і пошаною до Матері Божої, віддавало себе під її опіку, під її покров у боротьбі з ворогами християнської віри, в обороні української землі й українського народу перед наїзниками.

І саме в день 14-го жовтня запорожці святкували це свято і молилися перед образом Опікунки Січового Братства, щоб вона покривала їх своїм омофором і рятувала їх від всіх напастей на суші і на морі.

Цю традицію продовжували й новітні українські військові формації, починаючи від 1914-го року, і святкували день Святої Покрови як день своєї Опікунки, як день патронки українських збройних сил.

Перебрали цю традицію і пластуни. Вони відзначували ранішими роками свято Покрови участю з організаціями колишніх вояків в урочистих Богослуженнях і відповідно підібраних зайняттях: гутірках, доповідях тощо.

Тепер це гарне свято вже майже забуте, а як припадає на звичайний день тижня, то навіть не беремо участі в Богослуженні. Не відзначають дня своєї патронки і ті, що були в наших військових формаціях. Але ми хочемо пригадати про це призабуте свято Покрови і його значення і в змісті того числа "Юнака"

за жовтень пишемо про останню українську збройну силу УПА, борці якої особливо потребували опіки Матері Божої — Патронки тих, що із зброєю в руках захищали Батьківщину.

МОВА МОЯ...

Мова моя де в кого не в моді,
Навіть той, хто іншої не зна,
Кожному доводить при нагоді,
Що йому не рідна вже вона;
Що прогрес наш модний, міжнародний,
Списує на пенсію її
І що цей процес — цілком природний,
Як до пня порубані гаї.

Я не знаю, як реагувати,
Як мені назвати цей процес,
Коли мати — більш йому не мати,
Й преспокійно каже він про це.
Стерплю. Змовчу. Бо воно ж не гідне
Слів докору. Може й не збагне —
Ні чого зрікається, безрідне,
Ні чого цурається, дурне.

Ігор Муратов

(Із поетичної збірки "Розчахнута брама"
— ліричний літопис, Київ, 1967)

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

Орест Субтельний

Двадцять років тому ми сиділи в дружньому пластовому колі біля ватри табору юначок на "Вовчій Троні". І там, коли пластунки проспівали одну з популярних у тому часі пісень з України, промовив до них молодий старший пластун — "бурлака" Орест. Він розповідав про те, як недавно відвідуючи Україну, він слухав дівчат, що співали ту саму пісню, і як багато він найшов подібного між ними. Розповідав про зустріч з живою Україною, а юначки сиділи заслухані, бож лекцію живої історії давав не одн із "старих" професорів, а молодий пластун.

Історія

Сьогодні д-р Орест Субтельний дає багато лекцій історії України, і вже не при пластовій ватрі, а у залах Університету Йорк у Торонті, де працює професором та історичним радником.

Історія полонила його як молодого студента, і тій науці він посвятився, здобуваючи докторат у Гарварді, а далі студіюючи в дослідних інститутах у Єгипті, Туреччині, та в університетах Відня, Гамбургу й Кракова.

Упродовж років студій він видав ряд наукових праць з доби Івана Мазепи і за монографію п. н. "Мазепинці: Український сепаратизм XVIII сторіччя" одержав першу наукову нагороду фундації А. і Т. Антоновичів за 1981-82 рік.

Недавно інша новозаснована фундація, що взяла собі за завдання накрутити великий фільм про гетьмана Івана Мазепу, запросила проф. О. Субтельного як свого історичного радника.

Але таки найбільше відповідає проф. О. Субтельному навчання, і він легко нав'язує контакт із студентами. Його виклади проходять дуже успішно. В останньому році кількість його студентів на вечірніх курсах історії України подвоїлася, а на лекціях загальної історії і культури України потроїлася.

Наш історик — пластун викликає повагу та пошану як у своїх студентів, так і серед української громади. Його шанують як науковця і як людину. Він часто виступає з доповідями і в публічних дискусіях. Минулого року він був головним промовцем на Святі Державности торонтської громади — і з того завдання вив'язався дуже добре.

Слідкуючи за щораз новими успіхами нашого друга, завжди пригадуємо колишню спільну ватру у таборі юначок і ту повну тепла та захоплення розповідь про першу зустріч з рідною Україною. Не диво, що Україна стала змістом його студій та його життя.

О Кузьмович

Рідна мово моя, —

Найдорожчий, найближчий мій друже,

Кожне слово твоє, кожний звук — це мої
самоцвіти,

Що промінять мені: найсвятіші співають пісні
І беруть у полон, як життя, як любов і як діти.

По чужинних краях

Я з тобою була кожну мить.

Моя радість і сум, моя пісня і слабкість і сила...

Ти для мене одна, джерело животворче, без дна,
Рятівник у безсиллі.

Світлана Кузьменко

(Із збірки "У саяві променів" 1984)

ІЗ ПОБУТУ ХРИСТИЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

**"ГНЕТЬСЯ,
ЯК ТРАВА
БЕЗ ВІТРУ"...**

Трава (теж травина) — це спільна назва для усіх м'яких, не-деревистих рослин, які в'януть і гинуть після вистигнення їх плодів, тобто зерен чи насіння. Зокрема на Україні різного роду трав так багато, що в народніх піснях чи колядках трава є символом незліченности.

В одній з українських колядок Мати Божа каже до жидів: "Тоді ви мого Сина візьмете, як ви на горі траву зрахуєте, у лісі листя, у морі пісок".

Знову в народніх піснях України трава є символом покори й потульности, бо м'яко і легко гнеться, тому про людину потульну кажуть: "гнеться, як трава без вітру", а "на ледачій землі і трава не росте".

Трава теж є символом забуття, і про давно забуте говорять: "це вже травою заросло". Тому у народній пісні співається: "ой заросла тота стежка лихом, травою, де-м ходила, говорила, серденько, з тобою". "Вони брали шлюб на травнику" говорилося про невінчане подружжя, бо травник це було місце перед хатою заросле травою, де звичайно бавились діти.

Знову ж травник або травнячок це був рід горілки з різного роду трав, намочених у спиртї. Вживали цю горілку зокрема проти шлункових болів.

"УЇДЛИВА, ЯК ОСА"

Болонокрила комаха, подібна до бжолі, але більша й жовта з чорними смужками, — оса — в українських народніх приповідках займає одне з чільних місць і є символом люті й злости. Зокрема самичка дуже боляче коле, у відмін у від бжолі, яка як уколе жалом, то вмирає. Оса може вколоти кілька разів підряд.

Оси живуть невеликими громадами й будують собі гнізда з пережованого дерева, що

нагадує папір, і звичайно приміщують їх під дошками хат. На Гуцульщині таке осяче гніздо труть і дають його з харчами молодим собакам, щоб вони були злі. Теж згідно з повір'ям, що коли на Свят-Вечір дати собаці з'їсти з молоком осу, то він буде "лютий, як оса".

Про дуже настирливу людину кажуть, що вона "уїдлива, як оса", бо від осі важко боронитися. "Осою пуститися" — значило виступити з ненавистю проти когось, "присікати, як оса" — говорилося про настирливу людину; "оси в гнізді дроздити" — викликати своєю поведінкою чи словами ненависть до себе; "пхати руку в осяче гніздо" — робити собі ворогів.

У деяких областях України осу звуть шершенем. Шершень подібний до осі, тільки вдвоє більший. Укол шершеня буває для людини небезпечний. Про напастливу людину, яка все шукає нагоди до зачіпки, кажуть, що вона "звивається, як шершень".

Світлана Кузьменко

Полиці, полиці, полиці... з книжками.
Врочистість у тиші стоїть поміж нами.
А кожна із книг — через мороку час —
Колись та промовить до когось із нас.

Стоять на полиці
 поезії птиці.
Думки, наче зброї
 і величі мрія,
Широкости світу
 високости неба —

**ЦЬОГОРІЧНЕ НАШЕ ГАСЛО:
«У МАНДРИ, У МАНДРИ ХОДИМ,
ЮНІ ДРУЗИ!»**

Володимир Куць любив швидкі спортові авта. Кілька днів перед олімпійським змагом на 10.000 м в 1956 році в Мелборні в Австралії Володимиру Куцеві вдалося оминути свою опіку... Знайшов собі спортове авто і погнався вулицями міста... Раптово втратив контроль над автом. Авто вїхало в телефонічний стовп. В часі зудару тіло Куця полетіло в керовницю. Витягнули змагуна з авта з побитими ребрами, проблемами з диханням...

Володимир Куць народився 1927 року в містечку Алексині на Сумщині. Як він був молодим, спорт його взагалі не цікавив. Коли вступив до війська, мусів вибрати спорт, в якому мав спеціалізуватися для розваги. Куць вибрав собі бокс. В часі військової служби Куць займався боксом, але не проявляв жадних виняткових успіхів. Одного дня тренер Г. Нікіфоров зауважив, що Куць мав вроджену рису впертості і здібність витримувати якийсьнебудь біль. Нікіфоров взяв Куця під свою опіку й почав з нього муштрувати бігуна.

Нікіфоров розвинув теорію, що тіло змагуна можна поступово переобтяжувати, якщо сон, дієта, вітаміни, масажі і тренінг та психологічне оточення скеровані на висліді. За короткий час Куць тренував коло 40 кілометрів денно, без зупинки. Або 5 x 2000 м і 10 x 1000 м, або 10 x 600 м та 10 x 400 м денно. 1952 року Куць нарешті встановив час, яким зацікавилися тренери збірної ССРСР: він досягнув час 14.32.2 на віддаль 5000 м та час 31.02.4 на віддаль 10.000 м.

У наступному році Куць перший раз змагався міжнародно на Спортовому Фестивалі Молоді в Букарешті. Змаг на 5.000 м він розпочав швидким темпом, залишаючи супро-

тивників далеко за собою. До кінця залишилося 400 м. Куць біг 25 м перед світової слави змагуном Емільом Затопеком з Чехо-Словаччини. Нагло він відчув, що його ноги стали наче желятина. Затопек його перегнав і виграв змаг. Куць здобув срібну медаль. У бігу на 10.000 м здобув також срібну медаль.

В 1954 році в Берні у Швейцарії відбувалися Європейські Чемпіонства легкої атлетики. Тренери вирішили, що Куць бігтиме тільки на віддаль 5.000 м. Від старту Куць вирвався до переду. Після першого кола провадив 3-ма метрами, після другого 15-ма метрами.

Змаг Куць виграв першим, встановлюючи новий світовий рекорд 13.56.6 сек.

В 1955 році Куць знову здобув світовий рекорд, в часі 13.46.8 сек. на ту саму віддаль 5.000 м. Влітку 1956 року встановив світовий рекорд на віддаль 10.000 м в часі 28.30.4 сек.

Любителі спорту чекали великих успіхів від Куця на Олімпіаді в Мелборні в 1956 році. Два тижні перед Олімпіадою тіло Куця відмовилося від тренінгу. Жили і серце ненормально побільшилися. Пульс у відпочинку підскочив із 45 до 120 на хвилину, тоді його пульс під час змагу був звичайно 120! Куць байдуже очікував Олімпіади і неохоче вправляв. Ну і так автовий випадок...

На Олімпіаді Куць виступив попри фізичних недомагань, себто побільшені жили й серце, як і потовчені ребра. Змагався в бігах на 5.000 м і 10.000 м. Здобув золоті медалі в обидвох категоріях. Також встановив два олімпійські рекорди. На жаль, олімпійське тренування і перемоги виснажили Куця. Лікарі були заскочені, що годину по змагу в Куця ще були сині уста, бліде обличчя, ненормальний пульс та дихання.

По Олімпіаді тренер дав Куцьові відпустку від спорту, щоб той прийшов до себе. Два місяці Куць відпочивав. Коли знов почав тренуватися, у нього охоти не було. Співзмагун — Петро Болотников, який у Римі в 1960 р. на Олімпіаді здобув золоту медаль, говорив: "... ми його не пізнали. Нікіфоров скаже годину бігу, то Куць ледве витримує. Як маємо біг на 2.000 м, Куць прибігає останній. Хтонебудь міг його перегнати..."

Все ж таки цей 1956 рік скінчився для Куця успішно. "Юнайтед Прес Інтернешенел" його

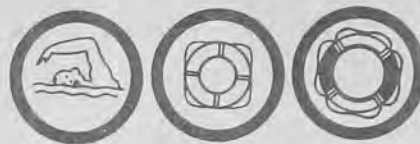
іменували "Найліпшим змагуном у світі в 1956 році". Таке ж признание дістав і в 1957 році.

1957 рік почався для Куця сумно. Фізичне виснаження довело до серйозних проблем зі шлунком. Все ж таки вдалося йому кілька разів виступити в змагу. На Чемпіонствах СРСР, в бігу на 10.000 м прибіг другим. В Празі виграв біг на 5.000 м. І так 13-го жовтня на змаганнях легкої атлетики в Римі Куць побіг свій найкращий змаг, 5.000 м в часі 13.35.0 сек. Це був новий світовий рекорд, який залишився 8 років незмінним! Болотников був другим, 35.5 секунд по Куцеві. Той біг для Куця був останнім, його винесли зі стадіону на ношах.

Для Куця тепер розпочалася нова боротьба. Система, яка з нього витренувала змагуна, не дала собі ради ввести його в курс нормального життя. Лікарі заборонили йому бігати, на

МАНІВЦІ

Сказати, що людина зійшла на манівці, не зробить їй чести. Існує декілька родів манівців. Для нас, політичних емігрантів, найдошкульнішими є, звичайно, манівці політичного характеру.

Зійти на такі манівці — це значить викликати проти себе загальне обурення, ненависть, своєрідну, так би мовти, екскомунікацію.

Все ж є люди, яких ніякі перестороги не стримають. Такою ось особою виявилася в нашому місті секретарка місцевої філії СУМ-у панна Оксана П. Дуже, між іншим, гарна дівчина. Просто сказати, красуня, мрія, а не дівчина.

І хто міг сподіватися, що Оксану спокусять манівці? Хто б подумав, що вона після років усвідомлення та належного сумівського виховання зрадить свою організацію, провід, народ та цілу, сказати б, українську справу?

Хоч ніхто того не сподівався і ніхто про те не подумав, все ж так воно сталося. Секретарка СУМ-у в нашому місті зійшла на манівці: вона покохалася з одумівцем Миколою Т.

Як між ними дійшло до приязні, ніхто не знає. Зате відомо: всі зусилля якимось, як кажуть, вразумити Оксану успіхів не мали.

Приїжджав навіть друг провідник з центру. Цокнув каблучками.

— Свобода героям!

— Вождю, — відповідає, — свобода!

— Посоромся, — каже, — Оксано своєї уніформи. Ти ж, — каже, — дівчина розважлива і розумна, і декалог знаєш, і Донцова читаєш, а тут з таким, сказати б, непевним елементом

жаль, тіло на раз не можна зупинити. Треба було поступово менше і помаліше бігати. Тіло змагуна почало драстично реагувати. Прибрав 27,5 кілограмів і з часом дістав атак серця. Незадовго дістав ще два атаки. 16 серпня 1975 року пресова агенція ТАСС повідомила: "Володимир Куць, надзвичайний змагун, помер нині після дуже довгої та серйозної недуги". Куцеві було 48 років.

Володимир Куць в історії спорту є прикладом, що впертістю та витривалістю можна багато досягнути. На жаль, він також є прикладом системи, яка витренувала, але й знищила багатьох високоякісних змагунів, бо використавши їх, не допомогла їм фізично і психічно перейти в курс нормального життя.

К. В. С.

в'яжешся. Не годиться — каже, — таку історичну добу з національними ворогами брататися. Не читаєш, хіба, доктора — меценаса Петра Мірчука? Свідомо зраджуєш справу? На манівці сходиш?

Думаєте, послухала? Де там!

Тільки вечір настане, Оксана в віконце заглядає. Та на Миколу довго чекати не треба. Цей не подарує ні хвилини. Рукав руці вони виходять на прогулянку.

І йдуть обов'язково біля мешкань нашої високопатріотичної еліти. Немов на збитки, на знущання.

Отак, тримаючись за руки, йдуть вони манівцями. Йдуть. Дивляться на місяць,зорі. Балакають про погоду.

Кажете: закохані про погоду не балакають? Ну, то скажімо, про події на Формозі.

Зрештою, справа не в тому, про що вони балакають. Важливішим є те, що ось минулого тижня капосний Микола просив руки Оксани в її батьків. Навіть рушники, кажуть, в'язалось. Що це має означати, варто б спитати старших людей.

Тим часом про нашу панну Оксану — секретарку СУМ-у, в нашому місті ходять досить неприємні балачки. Пішла, кажуть, манівцями. Заломилася... Зрадила...

А шкода! Дуже, навіть шкода! Сильно бо, знаєте, хороша дівчина була Оксана — секретарка СУМ-у в нашому місті.

Олександр Шпилька

Із збірки "І сміх і горе"

Чи знаєте ці дерева?

<p>КЛЕН (ЦУКРОВИЙ)</p> <p>Sugar Maple</p>	<p>ГРАБ</p> <p>American Hornbeam</p>	<p>ЯЛИЦЯ</p> <p>Balsam Fir</p>	<p>ДУБ (ЧЕРВОНИЙ)</p> <p>Northern Red Oak</p>	<p>БЕРЕЗА (СОЛОДНА)</p> <p>Sweet Birch</p>	<p>ТОПОЛА</p> <p>White Poplar</p>
<p>РЯБИНА (АМЕРИКАНКА СЬКА)</p> <p>American Mountain Ash</p>	<p>СМЕРЕКА</p> <p>Red Spruce</p>	<p>ВОЛОСЬКИЙ ГОРІХ</p> <p>Black Walnut</p>	<p>НАШТАН (ГІРНИЙ)</p> <p>Common Horsechestnut</p>	<p>МОРВА (ЧЕРВОНА)</p> <p>Red Mulberry</p>	<p>ОСИКА ТРЕПЕТА</p> <p>Quaking Aspen</p>
<p>ДЕРЕН (ЦВІТУЧИЙ)</p> <p>Flowering Dogwood</p>	<p>Хміль — дерево Common Hop tree</p> 	<p>ВЕРБА (ЧОРНА)</p> <p>Black Willow</p>	<p>ТУЛЬПАНОВЕ ДЕРЕВО</p> <p>Tuliptree</p>	<p>ЛАВР (АМЕРИКАНСЬКИЙ)</p> <p>Sassafras</p>	<p>В'РЗ</p> <p>Slippery Elm</p>
<p>ЯСЕН</p> <p>White Ash</p>	<p>ГОРІХ</p> <p>Bitternut Hickory</p>	<p>СОСНА (БІЛА)</p> <p>Eastern White Pine</p>	<p>СОСНА (БІЛА)</p> <p>Eastern White Pine</p>	<p>ГОРІХ</p> <p>Bitternut Hickory</p>	<p>ГОРІХ</p> <p>Bitternut Hickory</p>

Господар, схвилюваний, увійшов до вітальні. Гість стояв біля вікна, розглядаючи верхи, що закурилися на слоту. Надія на прогулянку пропала. Потішав себе, що може мряка спаде. Манила його ця неторкана модерним прогульковцем первісність. Вирвався від обов'язків, щоб восени побачити в цілій їхній барвній красі — гори. Аж тут тобі й на — заповідається на слоту. Був дуже невдоволений. Повернувся обличчям до господаря.

— По вашому обличчю бачу, що щось не дуже вам веде з обласкавлуванням.

— Погане невдячне створіння! — відсапнувся господар. — Щойно прийшов до пам'яті і, не дивлячись на величезне ослаблення після кровотечі, взявся гризти, шарпати перев'язки. І хто міг би подумати, що це те саме звіря, що вчора лежало півживе, з розпореним черевом поруч пошарпаної, неживої рисі. Їх мабуть більше було, а то самотужки був би не справився: молодик зі старою рисою. А сьогодні — як побачив мене, прямо осатанів. Чистий чортяка! Я думав, що кинеється на мене, та заслабий. От якби не ті зашиті кишки!

— Що, ви зашили йому черво? Чим?

— Баранячою струною "А", зі скрипки.

— Добре!

— Думаю проте, що згодом уговкається. Трохи дикий зразу...

— Навряд, пане інженере...

— Пси до мене швидко звикають і прив'язуються. Повірите? Мене ще ніколи в житті не вкусив жаден пес!

— Вовк, це не пес. Хоч з одної родини, проте між ними велика різниця. От хоч би вага мізку. Вона багато більша за собаку. А що вже говорити про психічну конституцію.

Проте ж, чи вас це не застановило, що на вовка всі полюють, кожний може його безкарно вбити і то в кожній порі року, часу охорони для нього немає, хоч він і дещо корисний, бо в першому чергу виловляє все кволе й нікчемне, що не повинно лишати потомства. Проте признали його шкідливим ловцем, що нищить звірстан. Отже вільно на нього заставляти заліза, пастки, стріляти шротом, бо так легше влучити, а навіть порядний ловець не соромиться підкидати вовкам затроєного м'яса. Проте вовки не переводяться. Вони вміють навіть у найнепригожіших для них умовах знайти спосіб вижиття. Я приписую це тугості й

інтелігенції вовчої раси. Невгнута стає вона на прою з людиною. З тією людською мірнотою, що ні тепла, ні зимна, підлими методами полює на його шкуру, що так само готова поступити з кращим від неї: власним братом. Що не кажіть! Найприкріше враження робить на мене корова.

— Так, дійна корова! — продовжував по хвилині. — В її житті людина все так гарно урегулювала, що вже нічого не лишається для вияву її самотності. Це машина: жерти сіно, соломі, давати молоко, родити телят на м'ясо.

— Я хочу з нього зробити товариша мені. Товариша ловів!

— Напевне таки на його власних братів! На часинку, будь ласка, покиньте свій людський спосіб міркування. Люди все на все найдуть виправдання. Не треба багатьох розглядатися, щоб знайти доволі прикладів. Але зрозумійте, що вовкові годі з цим погодитися. Саме тому він не хоче служити людині, як його побратим пес. Вовк надто простолінійний, безкомпромісовий і в цьому його, називаючи людською мовою — спортова чесність, якої не хоче признати та людина, що наставляє на вовка пастки зі затроєним м'ясом, або стріляє до вовка шротом, не дивлячись на те, чи вб'є його зразу, чи лише поранить, засуджуючи не раз звіря на муки повільного конання...

— Знаю, скажіть, а лестощі? Скажете — вовк потрапить бути хитріший за лиса. Способи його полювання громадою, ловецька жилка вбити більше, як може з'їсти, викрадати добу з хлівів, передувувати десятки овець, щоб з'їсти лише одну... Але ж це людські звички в кривім дзеркалі. Чи ви з голоду вбиваєте дике звіря? Все та сама подвійна людська мірка! Коли б я й погодився, що вовк злочинний, то в ніякому випадку не назвав би його злодієм, скорше розбійником. В цьому понятті протест... Пригадуйте підложжя, на якому зродилася в тих таки горах — оприччина...

— А все ж таки я освою його! Він винен мені вдячність за врятування йому життя. Не допоможе лагідність, я силою його примушу!

— Було так зразу говорити, що ви з нього хочете мати невільника, пощо було вбирати свої думки в гарну фразу "товариша ловів"? Автім, я оглядав його, вашого в'язня, що йому ви великодушно врятували життя, позашивали ра-

ни, і на святого Юрія, патрона вовків: він та-
ки буде "невдячний"!

— Ви ще напевно скажете: вовк може по-
жерти вовка. Лише в випадку великого голо-
ду, пане інженере! І то раненого, нездібного
боронити себе! Добивання товариша, щоб не
попався в руки ворогів — ціниться в людській
суспільності як героїство. Канібалізм же між
"володарями створінь", під час голоду, теж про-
цвітає. Але здоровий вовк не зробить кривди

свому побратимові. Це людська брехня! В бо-
ротьбі вовк вбиває вовка, решта вовків роз-
шматовують тіло переможеного на шматки, але
не торкають його. Що ж "vae victis"! Це рад-
ше мужній відрух.

Музина М ЧЕМБЕРНІ
Слова В. МАЛИШКО

Співаємо нові пісні

Пісня про Київ

З вогнем

mf

Серце про тебе спі- ва-ти зве-лі- ло, тут я зросла і зве-

-лась на крило. Му- дрістю ти, мов ді- дусь мій всиві- лий, —

скіль-ки ві- ків над то- бо-ю сплигло! Хай же лу-

-на- є піс- ня про те- ба, хай же цві-

-туть, як ве- сел-ка в ма-ю, ки- їв-ські

зо- рі, ки- їв- ське не- бо

сві-тять в розвесне- ну ду- шу мо- ю.

Чоловіки

tr a.

М...

І.2

Сві-тять в розвес- не- ну ду- шу мо- ю.

І.3

-ю.

Серце про тебе співати звеліло,
Тут я зросла і звелась на крило.
Мудрістю ти, мов дідусь мій всивілий, —
Скільки віків над тобою сплигло!

ПРИСПІВ:

Хай же лунає пісня про тебе,
Хай же цвітуть, як веселка в маю,
Київські зорі, київське небо
Світять в розвеснену душу мою,
Світять в розвеснену душу мою.

В сонці купався, нарався у тучах, —
Пісня тебе не лишала завжди.
Ти, як мій батько, — такий же співучий,
Ти, як мій батько, — такий молодий!

ПРИСПІВ:

З серця мого виростають наштани,
З рук моїх вулиць назновий сувій.
Вродою ти, як мій хлопець ноханий,
Друже мій вірний, пораднику мій!

ПРИСПІВ:

На соняшній галявині весело бавились діти. Під радісний сміх дівчорі м'яч хутко пере-скакував то на одну, то на другу сторону роз-вішеної сітки. Цікаво було дивитись, хто виг-рає. Раптом м'яч перелетів біля мене і зник десь у кущах. Я швидко побігла по нього і там на-трапила на картину, якої ніколи не забуду. У візочку для інвалідів нерухомо сиділа дівчина моїх років і смутно дивилась на гру дітей. Біля неї стояла якась жінка й рукою показувала на гру дівчорі. При тому усміхалась і щось говорила. Але дівчина без руху і сумними, без-надійними очима дивилась кудись у далечінь. Тепер я зрозуміла, що дівчина спаралізована.

Після того минали дні й тижні, а сумна картина стояла мені весь час перед очима. Од-ного дня в газеті я натрапила на оголошення:

"Австралійська Харитативна Організація шукає особу, яка згідна працювати без грошо-вої винагороди, навчаючи фізично упродовжен-них дітей і дорослих їздити на конях".

Без найменшого вагання я подала свою за-яву на цю працю, яка видавалась сповненням моєї мрії. Я ж так люблю коней, умію на них їздити, адо того буду ще й помагати таким не-щасним, як ця дівчина в візку. Мене радо при-йняли. Кожної суботи робота починалась ран-нім ранком і тяглась до пізнього пополудня. Обов'язки були не легкі, але приємні: поряд-кувати в стайнях, годувати й чистити коней та сидіти їм, щоб були готові возити фізично хво-рих пацієнтів. Їх привозили великим гуртом. Се-ред них спаралізовані, сліпі, карликуваті діти й дорослі. Кожну таку особу треба було обе-режно посадити на коня, водити його та пиль-нувати, щоб з нього не впала.

Мою увагу притягнула дитина, яка одно-часно була сліпа і спаралізована. Довший час не щастило мені нав'язати з нею ближчого зна-йомства. Видавалась вона якоюсь закритою в собі, тихою й соромливою — іншою від решти дітей. Одного разу я поїхала з нею конем у даль-шу дорогу. Поволі ми почали з нею розмовля-ти. На мої питання вона почала коротко відпо-відати, тихенько, наче щось приховувала. А ко-ли ми вже вертались до стайні, я дізналась від неї всю історію її нещасної долі.

Її звали Лінда. Вона жила щасливо з бать-ками й сестрою. Був у них собака, якого зва-ли Тіфані. Тато мав добру працю, і їм нічого не бракувало. Одного соняшного дня, саме в день її народження, вся їхня родина вибралась автом

на прогулянку в гори. Всю дорогу, сидячи в задній частині авта, діти весело бавились. Тато казав, що коли повернуться додому, там на неї чекає гарна несподіванка-подарунок на день народження.

Тим часом, — казала вона далі, авто ви-їхало з рівної дороги і крученою дорогою по-чало підніматися на високі узгір'я. Воно по-волі посувалось над глибокими проваллями, то знову спускалося у прекрасні долини, перетяті стрімкими потічками й могутніми скелями. А все це оточувала темна гушавина гірського лі-су і нагадувало якусь чарівну казку. З важким гудінням мотору авто посувалось знову вгору. В цей час із-за крутого закруту перед нами ви-ринувало велике вантажне авто. І враз трапило-ся щось неймовірне, що я побачила востаннє — тихенько сказала дівчина. — "Різкий звук сирени авта злився з криком людей, тріском скла і скреготом ламаного металу. Світ наче покотився догори ногами, і все погасло".

"Коли я прокинулась у лікарні, переді мною стояла темрява, в якій я залишилась до сьо-годні. Крім цього, я не могла зовсім рухатись. Кожна частина мого тіла була безвладна. Моє вухо тим часом піймало слова розмови незна-йомих людей. Хтось комусь розказував, що на-ше авто, після зудару з вантажним, злетіло вниз у прірву, і всі загинули. Живою лишилась тільки я в такому стані, як бачиш мене сьо-годні. Дала б усе, щоб тільки мати біля себе рідну маму, тата й сестричку, щоб могли ди-витись, бігати, веселитися," — жвавіше закін-чила дівчина свою розповідь.

Мені стало ще більше шкода тієї, тепер вже мені такої близької й дорогої подружки. Але од-ночасно я душею раділа, що я стала її очима, а кінь — її ногами.

Аня Денисенко, 15 років

Оповідання Ані Денисенко відзначене на 7-му Кон-курсі молодечої творчості 12. 2. 1984 року в Мелборні. Конкурс організував Літер.-мист. клуб ім. В. Симоненка в Мелборні. Аня студентка 3-го курсу укр.-ва в Братській школі в Лідномбі біля Сіднею (Австралія)

Несподіванка

Сьогодні, коли я переглядала знімки нашої хроніки, знайшла їх кілька з Орикіяди 1981 року, які навіяли приємні спомини. Пригадала собі, що я з не дуже великою охотою їхала на цю Орикіяду. З 12-ох, вісім дівчат перший раз їхали на ці змагання. Мій гурток, в якому тільки три члени, був найстарший, хоч ми самі мали тільки по 14 років. Єдина між нами старша з більшим досвідом була наша курінна Роксоляна Телепко. Вона була нашою моральною підпорою на цій Орикіяді.

І так ми почали приготуватися на Орикіяду, якої тема була: "Пласт наша гордість і мрія" тому, що того року ми святкували 70-річчя Пласту. Наш виступ був веселий і це був діалог між психіатром і дівчиною, яка не мала мети життя. Психіатр радить їй вернутися до Пласту і включитися у виховну працю. Сценка кінчиться піснею юначок, які бажають розвеселити свою подругу.

Наш експонат складався з трьох ляльок, які були вбрані в різні пластові однострої з минулого, теперішнього і майбутнього. Матеріал, про історію Пласту, наш Курінь знав згори на долину й зправа наліво.

У п'ятницю перед Орикіядою хлоп'ячі та дівочі курені нашої станиці зішлись на останню пробу. У нас, у Філядельфії, є два дівочі курені, які завжди зі собою конкурують, хоч дівчата куренів є близькими товаришками. Того вечора я була заздрісною, що загін 14-го Куреня складався із старших юначок. Їхня програма мені більше сподобалася, а нам проба не пішла дуже добре. Я була зступницею курінної і повинна була дати кращий приклад своїм молодшим подругам і мати до них більше довір'я.

На другий день ми виїхали на "Союзівку", де відбувалася ХХ-та Орикіяда. Ми почали ставити наш експонат і побачили, що наш тяжко опрацьований експонат був дуже подібний до бодай трьох інших.

Почалося точкування мистецької частини. Коли наш загін викликали, моє серце завмерло. Роксоляна всіх дуже успокоювала, бо ми всі дуже денервувалися. Коли ми наш скеч закінчили піснею "Як сонце і світ сміється", ми почули сильні оплески. Ніхто не може собі уявити, як мені стало приємно, коли я побачила, що ціла філядельфійська станиця нас підтримує. Тоді я зрозуміла, що ми не повинні бути заздрісні одні одним тому, що ми маємо ту саму мету, а саме: ми хочемо здобути славу для нашої Станиці.

На другий день, після Служби Божої, змагання продовжувалися. Нас питали історію Пласту. Мій загін, а спеціально ті "малі" дуже добре відповідали.

Закриття ХХ-ої Орикіяди було після обіду. "Орлики" почали вичитувати, хто які здобув місця. Я не звернула уваги, коли заповіли І-ше місце, і була дуже здивована, коли всі товаришки навколо мене скакали і пищали з радості, бо ми здобули І-ше місце. І так наш 4-ий Курінь Ольги Басараб став першуніо ХХ-тої Орикіяди.

Переможці в ХХ-тій Орикіяді 1981 року — 4-ий Курінь

УПЮ-он ім. Ольги Басараб, Філядельфія, США.

Як сонце сяє і світ сміється,
Як прапор має і вгору в'ється,
Як сині гори і ліс вітає,
Пластун все бачив, пластун все знає.

Юнаки, всі до нас, всі вставайте в ряди,
Щоб пізнати життя пластове.
Синьо-жовтий прапор кличе нас, допоможіть
Словом й ділом Україні служити.

Життя без мети покидайте,
До роду Скобів приставайте,
Юнаки всі до нас, всі вставайте в ряди,
Щоб пізнати життя пластове.

пл. розв. Таня Перфецька

Із газетки 4-го Нуреня УПЮ-он у Філядельфії підготованої на змаг у 20-річчя "Юнана".

Ми про УПА замало знаємо. Справа не в тому, що бракує матеріалів. Справа в тому, що ми не читаємо й не цікавимося.

УПА є така цікава, що тільки прочитаєш трохи, а вже тебе захопить ця тема. Мене тема УПА зачепила на гачок, як тільки я прочитав один спогад. Його містимо в цьому числі "Юнака". Щоб зацікавити й тебе також УПАрмією, міститимемо в "Юнаку" уривки споминів, подаватимемо факти про цю нестримну силу.

На вступі вистачить сказати, що УПА, борючись на двох протилежних фронтах проти сили понад двомільйонної армії з тяжкою зброєю й уживаючи зброю з амуніцією, здобуту від противника, втрималась у боротьбі до 1952 року. Щойно тоді змогло советське військо при допомозі польського, мадярського і румунського змусити УПА піти під землю у підпілля.

ДОЩ — ДУХ

Безодня — дощ іде без границь.
Та ще для людей грішми пузатих
Це страшне.
Вони не знають, що цей дощ святий,
Бо родився, на землю паде.

Скільки наших хоробрих у той дощ ішло,
Та вони не втікали.
Бо не з костей вони
Вигода ними не керувала,
Правив ними Дух.

Дух народу сильний, як дощ
Краплина за краплиною падає вільним тактом
Так людина за людиною жертву кладе,
Але Дух не втихає,
бо як дощ, він все далі іде.

Для людей вигоди,
дощ холодний і мокрий.
Для катів нашої волі,
Дух народу страшний, гордий.

Для Духа дощ не страшний,
Він вигоди не знає,
знає тільки мету,
знає тільки силу.

Цей дощ — це дух життя
Цей дух — це воля свята.

Любомир Хабурський

Факти:

Мета.

1. З'єднати всі партизанські частини в одну підземну силу з одним військовим і політичним проводом.

2. Спосіб: Вдарити й розсадити ворога з середини й відділити його централю від людей.

3. Резолюції Української Головної Визвольної Ради, червень 1941:

а) Підготуватись до військової акції проти советів.

б) Відмовити всі спроби на переговори й компроміси з німцями чи більшовиками. (А ті, що будуть пробувати, будуть осуджені й усунені).

в) Провадити сильну національну пропаганду, щоб підмовити іншоціональних, неросійських членів Червоної армії її покинути. (Внаслідок цього Хрущов мусів заступити Червону армію спецвідділами НКВД й червоними партизанами).

4. УПА розвіяла два аргументи советської пропаганди:

а) що антикомуністична революція неможлива,

б) що советські поліційні й військові частини незначимі.

ЧУЖА ХАТА

Які це стіни,
Яка це підлога,
Чия це хата,
Твоя? Не моя.

В моїй хаті ще ніколи я не був,
Про неї лише знаю,
Та ж за нею скучаю,
бо її я не маю.

Люди кажуть — це тільки сни,
"Де виріс, там будеш,
не мрій про минуле,
займай там, де ти є".

Та мовчать цим словам!
Хоч сам її не вибрав,
мені краща за всіх,
хоч оббита дошками.

Я буду спокійний,
лиш у моїй хаті,
тому говорю,
що там заживу.

Любомир Хабурський

Відплата

З важкого, томлячого сну збудив мене раптом болючий удар в потилицю. Від нього все тіло в мене затряслось. Відрухово сягнув я рукою понад себе й зловив холодне дуло автомата. Ворог?.. Розкриваю широко очі й розглядаюся довкола. Ні, це тільки мій друг Комар, що спить оце біля мене, не роздягнувшись, як і ми всі, обернувся у сні й при тому дошкульно зачепив мене своїм автоматом..

У вікні мигнула тінь нашого стійкового. А з сіней долетів відгомін обережних кроків нашого господаря Карла і його тихі слова до сина:

— Йди, Івасю, на ґруник, розглянься кругом, чи спокійно, а по дорозі візьми рішча, щоб було чим запалити.

Втома привернула сон і мені.

Пробудив нас усіх стійковий, впровадивши до хати три дівчини. Кожна з них принесла клунок з харчами для нас. Це наш господар повідомив про наше перебування в селі у наших довірених людей, і, поки ми проспалися, вони приготували нам їжу.

Дівчата цікаво оглядали нас і шепотіли між собою:

— Марин! А друг Медвідь є теж?... А Комар є з ними?... А Грізний?..

Ми скоро позривались з застеленої соломою долівки, помились, привели до порядку кімнату й засіли до сніданку, чи, власне, до обіду, бо це ж був полудень. Вив'язалась весела розмова, повстанці, а з ними й дівчата заспівали стиха повстанських пісень. При гостині й милій балачці не зчулись, як пролетіло коротке зимове полудне. Широ подякували ми дівчатам за дарунки і, попрощавшись з ними, взялись до чищення зброї, бо вечоріло й треба було збиратись до відходу. У вікна став заглядати сумерк.

Враз ввійшов стійковий і зголосив, що в сусідньому селі стрілянина. Командир нашого відділу Гуцул наказав поготівля й скріпив стійки. Скоро після цього стійковий увійшов у кімнату вдруге, цим разом з якимсь, невеликого росту юнаком. По його засніжених чоботах і споченому чолі ми догадалися відразу, що це кур'єр з сусіднього села. Він обкинув нас поглядом і спитав коротко:

— Командир?

К-р Гуцул піднявся. Гість підійшов до нього, подав йому гасло й попросив його до сусідньої кімнати. Ми залишились в напруженому

вижиданні. По кількох хвилинах к-р Гуцул повернувся — насуплений і задуманий. Наказав збірку і став перед нами, пильно глянувши кожному з нас по черзі в вічі, наче перевіряючи нашу бойову готовість. А тоді озвався до нас:

— Друзі! У сусідньому селі ворог що-лиш виконав новий варварський злочин: тридцять жовнів "Корпусу Безпеченства Вевненчного" зробили наскок на хату, де перебував хворий вояк УПА і наш районний інтендант — друг Мирон, захопили обох їх живими й на вулиці, на очах селян, у звірський спосіб закатували. А після цього повісили господаря хати, а хату запалили. Дружину господаря та їхню маленьку дитину кинули живими в огонь.

Нам усім від цієї вістки вдарила кров в лице, а зуби стиснулись до болю. І не знаю: чи це к-р Гуцул додав на закінчення, чи наші власні думки видались кожному з нас голосом з поза нас:

— Помсти!

Плян дії був швидко складений. Польські жовніри вертатимуться копальняною залізничкою, що збігає з гір і переходить через міст понад річку Ославу. Там ми й зустрінємось з ними.

Короткий наказ — і ми відмаршовуємо. Проходимо лісом, звинно виминаючи всі перешкоди, бож у лісі ми — як танцюрист на естраді. І, хоч вогким снігом маршувати важко, втоми не відчуває ніхто з нас.

Ліс кінчиться. Здалеку долітає хлюпін хвиль Ослави. На тлі білого снігу сіріє біля мосту постать ворожого вартового.

К-р Гуцул дав знак рукою, щоб відділ затримався. Сам мовчки скидає чоботи, обвиває ноги білим шаликом, загортається щільно в білу "палатку" і безшелестно, як нічний привид, скрадається до мосту.

По кільканадцяти хвилинах чуємо, як щось важке бовтнуло в воду. А за кілька хвилин після того Гуцул стояв знову перед нами, держачи в руках, крім свого — ще один автомат.

— Дрога вільна, маршувати за мною далі!

Двоє бійців відлучилося на його наказ від відділу й ідуть зі скринками на плечах до мосту. Замінують. А ми, розділившись на дві частини, залягаємо в кущах по обох боках гірської залізнички.

Довжаться в безконечність хвилини такого вичікування. Та врешті — долітає до нас стогін парової машини, озиваються стукотом рейки і чимраз виразніше чути розгукані голоси польських жовнів. Їдуть!...

Ось вони перед нами: паровоз і дві вагонні платформи, обведені поруччям і переповнені людськими тілами. Тісно збились в групи польські жовніри, бо вагонні платформи гірської залізнички невеликі. Гримнула сальва з командирського автомата, і ліс заклекотав гуком наших скорострілів та гранатних розривів. Важкий стогін паровоза заглушили зойки ранених. Потяг рвонув, мов сполоханий кінь, і помчав повною парою вниз, викидаючи по дорозі тіла вбитих, що злітали безвладно понад і попід поруччя в сніг. Серії наших автоматів і скорострілів підганяють ворога. Он він уже над річкою: з повним розгоном вкочується поїзд на міст, голосний вибух потрясає повітрям і кусні розірваного мосту разом з поторощеними вагонами поїзду злітають у ріку.

Проходимо попри тор до ріки, щоб переконатись, чи не залишився хтось з-поміж ворога живим. Ні, з вагонів злітали тільки мертві,

а здорові та ранені міцно тримались поруччя платформ, щоб — знайти смерть при зриві мосту в холодних хвилях Ослави.

За свій варварський злочин заплатили всі вони — власним життям.

Бібліографія:

Д-р Петеро Мірчук, В. Давиденко:
В рядах УПА: Збірка споминів колишніх вояків Української Повстанської Армії, Дніпро, Нью-Йорк 1957, стор. 206-209

Італійці в рядах УПА

Навесні 1944 р., втікаючи з большевицької неволі, двоє італійців зайшло до села Лужка Горішнього. В розмову з ними зайшов один селянин, що вмів говорити по-італійському. Він розказав їм про боротьбу УПА та всього українського народу проти большевиків. Обидва італійці вступили в наші лави. Спочатку були вони в кущі Сорокатога, а згодом перейшли до сотні Булави.

Перший з них — Гранді, був офіцером італійської армії, високий блондин, веселий, мав вищу освіту, походив з графської родини. По якомусь часі його забрав до себе к-р В-ка Зміюка.

Другий італієць — Пікольо, низький, курчяве волосся, чорнявий. У сотні з них було багато потіхи, найбільше на початку їх перебування, коли вони починали вчитися говорити по-українськи. Не раз в нього виходило слово таке перекручене — дивовижне, що годі було утриматися від сміху. Пікольо говорив: "Люблю Україна, Україна добра, — але тут друже спати — тут корова спати". (Десь у якогось бідака бачив узимку корову в хаті, а українців всіх називав: друже).

На стійці Пікольо був службовий. Раз к-р Семків повертався з терену на коні і не знав гасла. Пікольо саме тоді стояв на стійці і затримав його: "Штій! Рүки ввиць!" Сотенний, знаючи, що Пікольо його пізнав і повинен пропус-

тити, сказав, не зрозумівши його добре: "Що, Пікольо, ти хочеш рукавиць, зимно тобі?" Пікольо вдруге сказав: "Штій, бо штріляю!" Він був певний, що сотенний його перевіряє. Сотенний почав просити і говорити: "Пікольо, пусти, пусти, я сотенний". Але Пікольо не поступився: "Я не жнаю жаден шотенний" — і не пустив його, аж доки не прийшла зміна стійки.

Раз на карній муштрі сотенний скомандував: "Долів!" Пікольо стояв, удаючи, що не розуміє. Сотенний запитав: "Пікольо! Ти чув — долів?!" Пікольо відповів: "Так є, друже шотенний! Я вже їв!" Сотенний засміявся з дотепного вояка і подарував усім стрільцям кару.

Одного разу, коли кватирували ми на болотах, к-р Рен-Зелений готував наскок на станицю міліції в селі Чайковичах. Це село ще за польських часів було скомунізоване. Сьогодні воно поділилося на два ворожі табори: більшовицький і повстанський. Місцева бандитська міліція жорстоко переслідувала родини повстанців, вела розвідку за нами та в усьому співпрацювала з ворогом.

Пікольо, не кажучи нікому, пішов до села. В селі зустрів дітей, що завели його до гуральні, де, підпивши собі добре, пішов на станицю міліції.

На ганок вийшов комендант міліції. Пікольо подав йому руку, а далі, відступаючи на

три кроки, вистрілив прямо в груди комендантові, вбиваючи його на місці. Давши ще декілька пострілів, почав утікати, та раптом набіг на червоно-армійців, що в той час проходили селом. Думаючи, що він оточений, віддав червоноармійцям кріса, але ті, не зорієнтовані в подіях, віддали йому назад. Щойно на крик жінок: "Він забив коменданта міліції" — вони його роззброїли й арештували. Деякий час Пікольо був у Львівській тюрмі, однак нічого не всипав, хоч був утаємничений у деякі справи. Яка доля спідкала його, мені невідомо.

Із книжки "Спомини чотового Островерха"
В-во "До зброї" 1953 р.

пл. розв. Таня Снігура

ЮРІЙ ШУХЕВИЧ — ТАРАС ЧУПРИНКА — ШУХ

Юрій Шухевич народився у Львові 28. 3. 1934 року. Юрій — син Романа Шухевича, який у той час був одним з провідників Організації Українських Націоналістів (ОУН). Під час Другої світової війни його батько став головнокомандуючим Української Повстанської Армії (УПА).

У 1943 році Юрія — десятилітнього хлопчика з мамою комуністи арештували й вислали на Сибір. Після п'ятих років коли йому було п'ятнадцять літ, юнака засуджено на 10 років тяжкої праці. Юрій вийшов з тюрми в 1950 році, щоб допомогти міліції розпізнати тіло батька, що загинув у боротьбі з НКВД-ми біля Львова.

Восени 1950 року Юрія, як малолітнього, звільнено з тюрми, але відібрано йому можливість виїхати на волю. Прокуратор сказав, що Шухевич небезпечний і не може жити в Україні. Вимагали від нього, щоб вирікся свого батька, але він цього не зробив. Тоді його знову заарештували й післали назад до Володимирської тюрми.

Після звільнення з арешту в 1968 році дали заборонили йому жити в Україні. Він оселився в Нальчику в Кабардзянській ССР на Кавказі. Тут він одружився з Валентиною Троценко. У них народилося двоє дітей.

Незважаючи на те, що за ним пильно стежили КГБ-істи, Шухевич тримав дружні зв'язки з дисидентами в Україні.

У березні 1972 року, коли в Україні проходила хвиля арештів українських патріотів, Юрія Шухевича знову арештовано. У вересні цього ж року засуджено його за антисоветську агітацію й пропаганду на десять років тяжкої праці й на додаток п'ять років заслання.

В січні 1979 року він став членом Української Гельсінської Групи, а згодом зрікся советського громадянства.

Згідно з найновішими повідомленнями Юрія Шухевича перевезено до Ленінградської лікарні в січні 1982 року, де була операція на очі. Два тижні по операції він став сліпим.

СПОГАДИ СТРУСЯ СТАРШОГО

Чому мої колеги прозвали мене "Струсем", я не знаю. Це ім'я пришили мені ще заловго перед першим спортивним трбором, бо ще в 1940 році. "Струсем" був я у школі, на спортових площах, в товаристві, ну, і на нашому спортовому таборі, що його отаманом я був у 1976 році.

Хоча до того діла я вже трохи придивився і мав за собою досвід інструктора, то все таки мушу признатись, що обов'язку отамана я трохи лякався. Мені сказали: "Струсю, ти будеш відповідальним за сто учасників табору та цілу булаву і масти собі голову". Дуже вдоволенний я був, що моїм заступником буде наш Любоко Л., сьогодні вже, за великі заслуги для табору, названий "таборова мама", хоча від чоловічого роду, але так, як він опікується нашим табором, може опікуватися лише рідна мама. Бунчужним мав бути Ростик Д., також досвідчений таборовик з доброю репутацією.

Прийшов день початку табору. Так, як кожний інший пластовий табір, так і наш почався приїздом учасників, булави, братчиків із загону, пластової старшини, гостей і батьків. Моя перша проблема, до чого я зовсім не звик, — це сказати "балак" перед всіма пластовими "рибами" і батьками. Тому з великою полегшею я відіхнув, коли відкриття було за мною. Другого дня, до самого табору було мені зовсім легко говорити.

Першого дня табору я, як добрий "пас-тир", заявив перед цілим табором, що буду до їхньої диспозиції 24 години і що можна звертатись до мене за порадами, з евентуальними скаргами і всякого роду іншими проблемами.

Десь в половині табору трапилась приго-да, що засвідчила, як дослівно дехто із таборників прийняв мою заяву.

Одного ранку підійшов до мене один з молодших учасників табору і заявив мені, що він закохався в бунчужній жіночого табору, яка була старшою за нього на цілих кілька років. Його питання звучало: "І що я маю робити,

друже отамане?" Я порадив, як знав, але мушу признатись, що цей випадок приємно залоскотав моє серце.

Другий випадок, хоча був менше приємним, але приніс мені таке саме приємне вдоволення. Це сталося тоді, коли один з учасників табору зломив собі руку. Обов'язком отамана було негайно повідомити батьків.

Великого досвіду в медицині я також не маю, тому було приємно почути голос батька на телефоні після того, як я обережно повідомив його про випадок: "Пане Струтинський, випадки такі на спортовому таборі зрозумілі й тим не турбуйтеся. Зробіть мені лише прислугу, не відсилайте мого сина додому, бо це буде для нього великою кривдою".

Я виконав волю батька, юнак залишився в таборі та вправляв, як лише можна було, однією рукою в гіпсі. На другий рік цей самий юнак знову прибув на табір з двома здоровими руками і був дуже вдоволений.

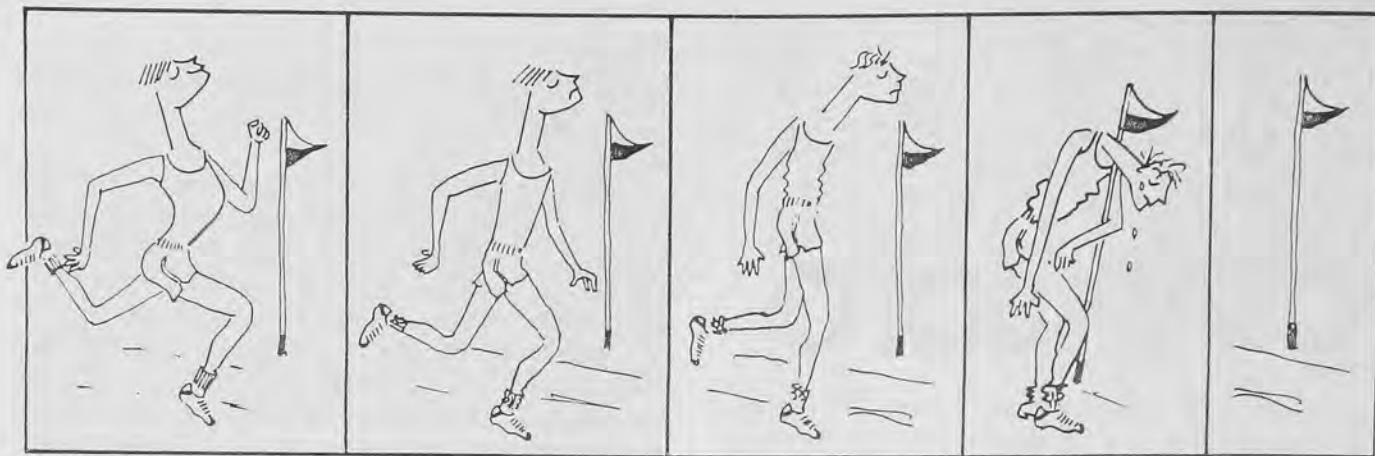

Пл. сен. Юрій Струтинський — четвертий і шостий отаман Спортивно-Вишкільних Таборів у 1977 і 1979 рр., голова Підготовчої Комісії.

Успіх спортивного табору — це досвідчені інструктори.

Окрема і дуже важлива ділянка в кожному таборі — це кухня. Без доброї кухні не піде ніякий пластовий табір, а спортовий — зокрема. Кухню провадила пані Куйбіда, і такої заподатливої господині — дай Боже кожному таборові. Одного дня в розмові з нею я признався, що маю проблему з шлунком. На другий день вранці на мене чекала спеціально приготована "кашка", але добрі колеги "політали-ся" і "кашку" мені всю з'їли.

Ми запрошували весь кухонний штаб до табору на особливі okazji, як ватри та інші розваги.

Перший день

Другий день

Третій день

Четвертий день

П'ятий день

Великою популярністю користуються таборіві вечірки з танцями, але вечірку дозволяє отаман лише тоді, коли таборівники не порушують під жадним оглядом приписаної дисципліни.

Пригадую, що я вирішив, що вечірка не відбудеться, бо не все було в порядку попереднього дня.

Таборівники негайно вислали до мене "таборову делегацію", якій я заявив, що вечірка відбудеться лише під умовою, що під час нормальних цілоденних занять не буде порушена таборова дисципліна. Того ж дня, після години 7-ої вечора, я розпорядив збірку і наказав бунчужним перебрати табір для дальших занять.

Такого наказу таборівники не передбачували, тому невдоволення було велике, але ніхто пари з уст не пустив. По кількахвилинному мовчанні я крикнув, що вечірка відбудеться за одну годину. Тут я був свідком найбільшої радості, що виникла під час двотижневого табору.

За кілька хвилин в цілому таборі гуділи "сушарки" волосся до тої міри, що я журився за електричні запобіжники. Всюди пахло парфумсю, на щастя не дуже дорогою.

Темою вечірки було українське весілля. Ініціативу лишалося виключно за таборівниками, і мені було приємно спостерігати, як добре знає молодь наші традиції і звичаї. На вечірку вирушив весільний похід з "молодою парою", "дружками" і "старостою", з перев'язаним рушником. Були навіть і коні у вигляді одного грактора, щоб мав сто кінських сил. Був і коровай.

Пишучи спомин про табір, не можна оминути наших таборівих олімпіад, до яких таборівники підходять дуже уважно й підготовляються дуже інтенсивно. Ми організуємо їх на зразок міжнародніх олімпіад.

Хто з таборівиків у той час захворіє, пробує за всяку ціну до олімпіади видужати. Був такий випадок, що одна юначка захворіла напередодні олімпіади і на наказ лікаря мусіла пролежати ніч у таборовому шпиталі. Другого дня ранком вона заявила, що мусить змагатися. За дозволом лікаря вона прибігла в останній хвилині на площу змагань і здобула бронзову медаль у бігу на дві милі. Після закінчення змагань до учасників промовляє отаман, після чого слідує роздача медалів переможцям.

Треба бути фізично присутнім у таборі, щоб бути свідком радості тих, які одержують такі медалі. За своє життя я був на багатьох пластових таборах, але такого емоційного прощання, яке відбувається на кінець нашого табору, я ще ніколи не спостерігав.

Так кінчається приємний і корисний пластовий спортивний табір.

Із видання: "10 років Спортивно-виховного табору Загону Червона Калина".

Вступайте в члени забезпечено-допомогої братської установи в США і Канади

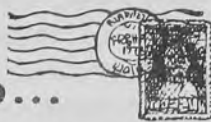
УКРАЇНСЬКОГО БРАТСЬКОГО СОЮЗУ
(нолись УРС)

УБС: має 14 нляс модерного забезпечення;

- видає тижневи "Народня Воля" і англomовний журнал "Форум";
- веде відпочинкову оселю, культурно-спортивний молодечий осередок "Верховина" в Глен Спей, Н.Я.;
- розділює стипендії студіюючій молоді.

440 Wyoming Ave., SCRANTON, Pa., 18503 USA

До нас пишуть...

Тут в Україні чудово! Перед приїздом в Україну ми були у Відні. Мені там дуже подобалося, бо місто має старий стиль будинків. Ми там бачили ратушу ("Ратгавз"), парламент, церкви: Святого Стефана и Святого Карла та палату Марії Тереси. Я досить багато навчилася розмовляти по-німецькому. Після цього ми поїхали до Будапешту в Мадярщині. Там було дуже брудно, але мені дуже сподобався парламент. Другого дня ми поїхали до Румунії. Села там дуже примітивні. Бачили там багато циганів.

Ми були в Трансільванії, там переспалися одну ніч і вирушили в Україну.

Могила Ольги Кобилянської. Біля неї Христя Гуцуляк з братом ст. пл. Юрком Гуцулянком

Карпати

Поїхали до Чернівців досить пізно ввечір. Вранці до нас прибула наша родина. Було нам дуже приємно перебути два дні з ними, але прийшов час, коли ми мусіли попрощатися. У Чернівцях ми ходили до Музею Ольги Кобилянської. Мені було тут дуже цікаво. Я побачила листи, які вона писала до Лесі Українки, бачила рукописи й перші друковані її твори.

Експонати в музеї О. Кобилянської.
Особисті речі письменниці.

Я також побачила фортеп'яні у кімнаті, де вона написала "Мелянхолійний вальс". Побачили ми також Чернівецький Університет і студентів, які того дня діставали дипломи.

Наступного дня ми поїхали до Одеси. Це досить брудне місто. Я мала нагоду замочити ноги в Чорному морі. Я аж розплакалася — так мені було приємно. В Одесі ми ходили до Оперного Театру, мені дуже сподобався театр, співав відомий Дмитро Гнатюк.

Сьогодні ми приїхали до Києва. Тут чудово!.. Я уже бачила пам'ятник Справедливості, Дніпровську Чайку (скульптури Кня, Щека, Хорива і Либеді) та пам'ятник Лесі Українки. Завтра ми підемо до Собору Св. Софії, до Печерської Лаври, а потім на Басарабський базар.

Мушу виспатися! Добраніч. Всіх вітаю! Скоб!

Кімната Ольги Кобилянської. Ліжко, на якому
Ольга Кобилянська заснула вічним сном

Київ, 26. 6. 1984 Христіна Гуцуляк з Торонто.

ДО НАС ПИШУТЬ

Дорога Пані Ольго!

Щиро й сердечно Вам дякую, що помістили на сторінках Вашого цінного журналу "Юнак" з квітня ц. р. про успіх Української Фолклорної Групи. Для нас молодих особливо було дуже приємно читати. Ваш журнал дуже цікавий і корисний для нас молодих. Маємо нагоду бути поінформованими, що діється коло молоді у вільному світі, а зокрема в Пласті, і прикро нам, що тут у Бразилії не існує Пласт. Це для нас була б дуже корисна організація.

Посилаю Вам привіт з Бразилії, Слава Україні!

Курітіба 16-го липня 1984 р. Корнелій Шмулик

Дорога Пані Редакторко!

Дуже щиро Вас вітаю і шлю якнайкращі побажання всього добра, щастя, здоров'я у Вашому житті і Вашій дуже цінній праці у видаванні Вашого дуже цінного журналу "Юнак". Дорога Пані Ольго! Дуже Вас прошу, висилайте мені по два номери Вашого журналу "Юнак", всі номери за 1984 рік. Річну передплату Вам вишлю на Вашу адресу. Дуже прошу вишліть мені якнайскорше. Прошу із Асунціон за "Юнака".

Остаю з правдивою пошаною.

Ваша українка

Парагвай, 7-го липня 1984 року Женья Башай

ЩО ОЗНАЧАЄ ПЛАСТ ДЛЯ МЕНЕ

Чар пластового життя може оцінити той, хто перейшов пластовий вишкіл, табори та з'їзди, де плекається дружбу, конструктивне змагання та збирання досвіду в гуртовій праці.

Вступаючи в ряди Пласту, відчуваєш себе не тільки членом організації, але щось важливіше, ти стаєш членом великої родини. Мандруючи по цілому світі, завжди можна стрінути друзів "рідних" з великої пластової родини.

У Пласті молода людина виховується в національно-свідомому дусі. У Пласті плекається дружність, співжиття з природою, самозагадність та розвивається багато нових творчих ідей. Пласт приготує нас до практичного щоденного життя.

Знайдене приятельство у Пласті залишиться на все життя, а спомини пережиті остаються виразні, як вчора. Після кількох років пластового виховання, ставши старшими пластунами, свідомо перебираємо провід з бажанням стати на місця наших виховників, щоби передати знання й досвід нашим молодшим друзям і подругам.

пл. розв. Іся Андрейчик

НРУТИГОЛІВКА

З газетни 28-го Нуреня УПЮ-он у Нлівленді. Знайдіть 13 різниць у цих рисунках.

ЧИТАЙМО, ШКОЛЯРИ!

Прочитавши оповідання Р. Завадовича "Перша іскра", учні 8-ої кл. Свято-Дмитрівської Школи і Свято-Миколаївської Школи, Торонто одержали на завдання відповісти на таке питання

Чи повинні ми в Канаді продовжувати діло "Руської трійці"? Як саме? Чи, може, наші батьки-діди виїхали з України на те, щоб їхні нащадки (діти, внуки) пропали для України?

Ось деякі уривки з завдань:

"Так, ми повинні продовжувати діло "Руської трійці" в Канаді. Ми можемо говорити по-українському і шанувати українські звичаї.

Адріана С.

"Я думаю, що ми, українські діти, повинні багато краще вивчати мову, літературу, історію, географію України і все, що нас учителі вчать. Нам треба завжди пам'ятати тих людей в Україні, які страждають і бути гордим із своєї батьківщини."

Ліда Г.

"У Канаді ми повинні продовжувати діло "руської трійці" тим, що ми повинні між собою розмовляти по-українському. Наші батьки-діди не виїхали з України на те, щоб їхні нащадки пропали для України. Вони виїхали, шукаючи волі для себе і для своїх нащадків, маючи надію, що їхні діти виростуть і будуть шанувати, любити її, і може навіть, підуть визволити Україну від ворогів.

Таня К.

"Ми повинні багато більше говорити та читати українською мовою. Я думаю, що нам є дуже важко продовжувати українську культуру тут у Канаді. Тут є дуже багато англійських книг, фільмів і т. п. Ми повинні робити більше фільмів, видавати модерніші книги та старатися бути багато кращими українцями."

Андрій П.

"На мою думку, наші діди-батьки виїхали з України на те, щоб започаткувати нове життя в іншій землі, але не затратити своєї національності і затримати звичаї і мову з України. Ми повинні старатися показати іншим, що українці є живі і сильні.

Надя Ч.

"Наші батьки-діди виїхали з України, тому що вони не хотіли бути під ворожою владою, а хотіли говорити, писати, друкувати по-українському. Там вони не могли б ширити українську культуру, вони не були б вільні."

Тамара К.

"Ми в Канаді маємо обов'язок працювати для нашої батьківщини. Хоч ми її не бачили, любов до неї, що наші діди і баби мають, є і нашої любов'ю, — вона однакова.

Франко Д.

"Я не думаю, що наші батьки-діди виїхали з України, щоб їхні нащадки пропали для України, але щоб ми мали легше життя і жили в вільній країні."

Ірка Д.

Учні Свято-Миколаївської Школи

"Ми повинні продовжувати в Канаді розвивати свою культуру, щоб наш народ не зник. Треба зібрати свідому громаду, яка б стала думати, писати, розмовляти українською мовою. Як книжки будуть друковані живою мовою, тоді буде відродження української культури."

Ганнуса Левицьна

"Так, ми українці в Канаді повинні продовжувати діло "Руської трійці". Ми повинні тяжко вчитися по-українському і дуже пробувати вчити наших дітей і внуків в майбутньому, щоб і вони вирости з тим знанням, і щоб вони і своїх дітей навчили також любити свою батьківщину Україну. Всі ми повинні продовжувати цю тяжку роботу, дбати про майбутнє України.

Данило Ключас

ЮНАЦЬКИЙ КОНКУРС НА ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР

28 Күрiнь Уладу Пластүнок Сенiорок "Верховинки" проголошүе

Конкурс Літературного Фонду
св. п. Лесі Дзядів-Кульчицької
на літературну творчість — поезія і проза.

I нагорода — 150.00 дол.

II нагорода — 80.00 дол.

III нагорода — 50.00 дол.

До участі в конкурсі запрошуємо членів — юнацтво молодечих організацій: Пласту, СУМ-у і ОДУМ-у з усіх країн нашого поселення.

Твори просимо надсилати під псевдонімом, а прізвище з псевдонімом подати в окремій запечатаній коверті. Слати на адресу:

PLAST — Werchowynky

140, 2 Ave.

New York, N. Y. 10003

Реченець конкурсу: до кінця вересня 1984-го року.

Тепер Канада набагато краще забезпечує нуждених пенсіонерів похилого віку.

Канада збільшує допомогу іммігрантам та одинакам похилого віку.

Якщо ви досягли 65 років або більше та прожили у Канаді принаймні 10 років, ви маєте право одержати матеріальну допомогу. До того ж, ми гарантуємо літнім іммігрантам, які дістають часткове пенсійне забезпечення за віком, повну канадську пенсію, якщо вони мають маленький прибуток.

Якщо тепер ви отримуєте часткове матеріальне забезпечення для старших людей і гарантований додаток до пенсії, вам негайно збільшать допомогу. Це робиться автоматично.

Пенсіонерам-одинакам, що одержують гарантований додаток до пенсії і субсидію за померлого чоловіка або дружину, допомога збільшується на 50 доларів щомісяця: починаючи з липня на 25 доларів, а у грудні додаються ще 25 доларів. Це — найвищий можливий рівень підвищення допомоги.

ВИ МАЄТЕ МОЖЛИВІСТЬ ПІДВИЩИТИ СВОЄ МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. ЗВЕРТАЙТЕСЯ У НАЙБЛИЖЧЕ БЮРО АБО ПИШІТЬ ЗА АДРЕСОЮ:

Income Security Programs
P.O. Box 9750
Ottawa, Ontario
K1G 4A6.

23-го грудня, 1983 р., до 3-го січня 1984 р. на погорілій пластовій оселі "Соні", біля Мелборну у Вікторії відбулася Крайова Товариська Зустріч Старшого Пластунства, де зібралися старші пластуни з трьох пластових станиць — Аделаїда, Сідней і Мелборн.

В зустрічі взяли участь 14 старших пластунок і 26 стаюших пластунок. У проводі зустрічі було 4 члени: комендантка табору ст. пл. Ірина Цабанюк (Кр. Реф. УСП), заступник ст. пл. Іван Котовський (Мелборн), писар ст. пл. Алла Майстренко (Аделаїда), бунчужний ст. пл. Павло Габелко (Сідней). Отже, в нашому проводі всі були головами своїх осередків, всі добре співпрацювали і настрій був приємним. Було дуже приємно зустріти пластунок і пластунок з різних осередків, таборова атмосфера була дуже гарна та дружня.

Слід підкреслити що, програма зустрічі була свободнішою — цей спосіб таборування дуже сподобався учасникам. Але програма була різноманітна й цікава, ми всі разом їздили часто на море, розглядали погорілі краєвиди, їздили на конях, старалися якнайбільше наших занять відбувати всі разом. Входили до програми спорт і спортивні змагання. Для кращого спілкування відбувалися вечірки і наради де мали можливість обговорити та дискутувати деякі пекучі справи й проблеми, які існують у старшому пластуництві. В дискусіях була виміна думок між членами інших осередків, вона була дуже корисною й цікавою. Найбільший рух в таборі був, коли прийшов час для підготовки до новачного вогника. Старші пластуни підготували всякі смішні скечі, пісні та танці, щоб розвеселити новачків. Ножного вечора були на новачних вогниках. Після вогника старші пластуни часом збиралися в одному шатрі, деякі грали на гітарах і другі поспівали собі пісні в дружній та веселій атмосфері.

Тому що, недалеко від нас таборувало новачтво, старші пластуни переводили деякі заняття з новачтвом та включалися до господарської праці.

За звичаєм, надвечір 31-го грудня, новачки й новачки відвідали наш табір з колядою, а ми їх обдарили грішми та іншими дарунками. Це ще більше надало урочистого і святочного настрою перед надходячими святами Різдва Христового. Щоденно відбували ранній й вечірні молитви, брали участь в Борослуженнях. Табір відвідали Голова КПС — пл. сен. Богдан Тарнавський, який привітав нашу Зустріч, Голова УПС — пл. сен. Богдана Тарнавська, Преосв. Владика д-р Кир Іван Прашно, д-р О. Степан Гарванно з Ри-

му, отець Зенон Харновий та Преподобні Сестри Василиянки.

Нам усім було дуже сумно, коли прийшов час закрити табір Зустрічі 3-го січня, 1984 р. Ми всі так гарно зжилися, що не хотіли прощатися із приятелями та залишати місце таборування.

Зустріч була дуже успішна й цікава, тільки шкода, що більше старших пластунок не брали участі в станичних таборах, не прибули на Товариську Зустріч.

ст. пл. Галя Бурновська Сідней

ТАБОРИ В АРГЕНТИНІ ПРОЙШЛИ З УСПІХОМ

Наші цьогорічні табори дуже добре вдалися — пише наша постійна вірна пластова подруга пл. сен. Маруся Литвин. — Були вповні мандрівні згідно з гаслом ГПБулави. Крім чудової околиці, де майже не було людей, також погода допомогла. Дощ лише привітав нас, а останнього дня попрощав. А так сонечно гріло та запрошувало до шукання пригод і нових краєвидів. Шукали за озерами між горами, здобували вершки гір, покриті вічним снігом, і бродили гірськими річками: продиралися густими лісами.

Вернулися всі з повними наплечниками пригод, набутим досвідом. Найгарніше пописалася група юнаків та одна юначка, що здобула 3-тю юначку пробу. Вони з таким ентузіазмом плянували і переводили в життя різні

вимоги проби, що надали свій дух цілому таборові. Навіть такі тяжкі гутірки, як пов'язана з Днем Солідарності, надзвичайно вдалася і розбудила зацікавлення між наймолодшим юнацтвом, які переважно вповні не розуміють, що означає цей "тяжкий" таборовий день.

Старше юнацтво доназало нам, що такі в них ми защемили любов до України, до всього, що українське та до Пласту. А в усьому нам тут помагає зарадність, бо техніка в нас страшенно дорога.

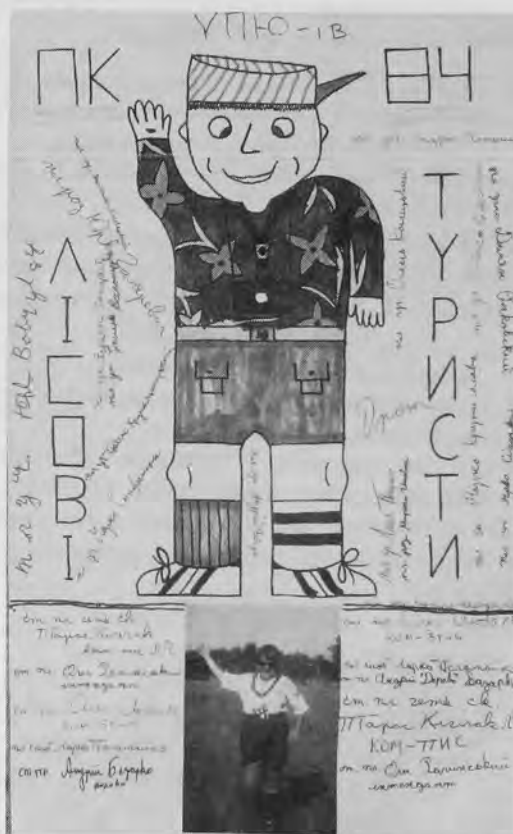
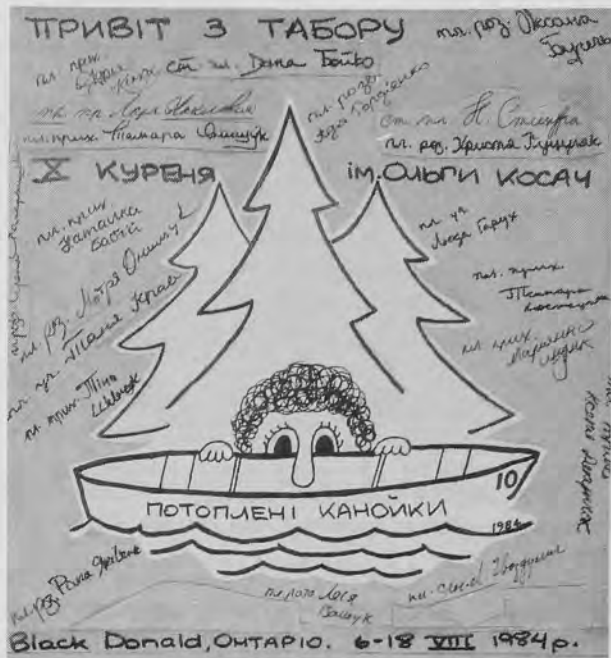
пл. сен. М. Литвин

Пласту в Німеччині, підписами великої кількості учасників привітали "Юнак" лещатарі — учасники цьогорічно-го Лещатарського табору.

● Табір УПН-ок "Країна чарів і чудес" на Оселі "Новий Сокіл" біля Бофало вітає гарною карткою з рисунком дерева, місяця, зірок, квітів та підписами всіх — Проводу й учасниць.

● Табір УПН-ів "Лісові туристи" на Оселі "Писаний Камінь" з старанно виконаною гумористичною ілюстрацією туриста, з фото одного з учасників, багатьма підписами Проводу й учасників вітає "Юнака".

● Братчик Славко — комендант табору УПН-ів на Новому Соколі під назвою "Будем рідне шанувати" і цим разом підібрав дуже влучну ілюстрацію — медведики малюють назву табору на стінах, а вона ж дуже промовиста. На звороті звернення до Редакторки: "ВШ і Дорога Подруго! Прошу прийняти сердечні привітання з табору новачків "Будем рідне шанувати". Наш табір начисляє 41 новачків та членів бурави. Табір проходить добре.

Як вияв вдячності Пластові за виховання моїх дітей — Марусі, Дарусі, Євгена і Петруся складаю на пресовий фонд пластового журналу "Юнак" даток в сумі \$ 50.00.

До нас пишуть...

Слава Ісусу Христу!

До

Адміністрації журналів "Юнак" і "Готуйсь" в Торонті, Онт.

Дорогі Подруги і Друзі!

Пластова молодь і члени Пластприяту в Саскатуні обдарували мене грошовим дарунком в сумі \$ 250.00 з нагоди 50-річчя мого священства. В залученні пересилаю ці гроші на пресовий фонд журналів "Юнак" і "Готуйсь".

Остаю з пластовим привітом,
СКОБ! ГОТУЙСЬ!

Ваш о. В. Івашно

Дуже дянуємо пл. сен. о. В. Івашкові, який і попередніми роками завжди пам'ятав про Пластові Видавництво, за цей щедрий черговий даток. Щиро вітаємо з **ЗОЛОТИМ ЮВІЛЕЄМ СВЯЩЕНСТВА** і бажаємо **МНОГИХ ЛІТ!**

Адміністрація пластових журналів

В другу річницю смерті (16. 8. 1982)

бл. п. ОЛЕНИ ГАБРОВИЧ

— нашої покійної дружини, матері і бабуні,
складаємо замість квітів на її могилу
суму \$ 30.00 на пластові видання.
Хай пам'ять про ПОКІЙНУ буде завжди між нами!

МУЖ ВАСИЛЬ 3 РОДИНОЮ

це не лише модерна українська книгарня і крамниця гарних подарунків, але також справжній осередок обслуги українців Торонта й околиць.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, картини, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont.
M6S 1N9, Canada
Telephone: 762-8751

- Продаємо "МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК",
ціна \$7.00 з додатком коштів
пересилки.

Хто з Вас подорожує

• літаком • кораблем • поїздом • автобусом

у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont
Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Внесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- приймає **ОЩАДНОСТІ**.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

Phone: 769-9998

Пластунни і Пластунки в Торонті!

**СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

Центрاليا: 295 College St., Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ: 3635 Cawthra Road (біля Української
Католицької Церкви)
Tel.: 272-0468

Відділ: 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання помагати членам в економічних справах порадами і фінансово.

Наша справа — служити членам!

**Друкерія
КИЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — TEL. 537-5572
2466 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada M6P 1W9

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластунни і Пластунки,
учні свято-миролюбивських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна \$1.50

ОЛЕНЬ

СОКІЛ

БДЖОЛА

БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування: понеділи і п'ятниці

від год. 6-ої до 9-ої вечора;

середа від год. 9-ої до 12-ої перед полуднем.

- Кредитова Кооператива в Пассейку платить 7% дивіденди від ощадностей — нараховуємо чвертьрічно.
- Студентські позички — до сплати після закінчення студій.
- Позички на авто та всякі потреби домашнього вжитку.
- Безплатне для членів життєве забезпечення ощадностей до висоти \$2,000 і позичок до висоти \$10,000.
- Сертифікати за високим опроцентуванням.
- Федеральне забезпечення членських уділів до висоти \$100,000 на одного члена.

*Вступайте в члени в годинах урядування
в домівці кооперативи.*

229 Говп Авеню * Пассейн, Н. Дж. * Тел.: (201) 473-5965

"... виховання — це надавання думкам і почуванням яногось напрямку", — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передплатуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новачоків та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404

2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555

3359 Bloor St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:

2184-C Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5666

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
найоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303